

Między uległością wobec fanatycznych rabinów a wiernością wobec władz

Autor tekstu: **Uri Huppert**

Wielki „staruszek” Ben Gurion, absolwent uniwersytetu w Konstantynopolu, otarł się zapewne o nowatorskiego Atatürka, nie poddał się jednak koncepcjom „neoturków”, którzy utworzenie świeckiej i nowoczesnej Turcji (na gruzach zgniłego cesarstwa ottomańskiego) połączyli z separacją państwa od islamu, a szczególnie — zapobiegli infiltracji fundamentalizmu muzułmańskiego do nowej armii tureckiej, która powstała po pierwszej wojnie światowej. Wojsko w Turcji stało się rękojmią stabilności współczesnej, zmodernizowanej Turcji.

W Izraelu, niestety, jest ono rozdarte między uległością wobec fanatycznych rabinów a wiernością wobec prawowitych władz państwowych i dyscypliną wojskową.

Ben Gurion, emigrant z Kongresówki, znał chasydów (z Kresów) i ich przeciwników (z Litwy). Tak jedni, jak i drudzy żydowski ruch narodowy powrotu do izraelskiej ojczyzny (czyli syjonizm) odrzucili i z syjonizmem walczyli uważając go za herezję.

Możliwe, że te uwarunkowania zadecydowały o rozejściu się dróg między neoturkami a syjonistami odnośnie do stosunku do fundamentalizmu religijnego.

Tu, na gruncie izraelskim w odróżnieniu od realiów Polski pod zaborami, sytuacja stosunków z syjonizmem była jednak odmienna. Na czele Głównego Rabinatu w Jerozolimie stała oryginalna i prestiżowa postać ortodoksyjnego rabina, cieszącego się poważaniem nawet wśród miejscowych ortodoksów. Był nim Abraham Icchak Ha-Kohen Kook (1865-1935). Ten główny rabin Kook wypowiedział się, o dziwo, za syjonizmem.

Parafrazując jego teologię, twierdził on, że świecki (lub wręcz demonstracyjnie wrogi ortodoksji) syjonizm, utwierdzający sekularną — konstytucyjną państwowość, operujący hasłami liberalizmu, socjalizmu i budujący komuny kibucowe, jest paradoksalnie ziszczeniem woli Boga, ścieżką do przyjścia Mesjasza, a świeccy „bezbożnicy”, pionierzy rolnictwa, osadnicy, żołnierze, farmerzy są osiołkami Pana Boga, których należy błogosławić za ich czyny.

Dzięki tym „osiołkom” i na ich grzbietach, ich potem i krwią wola Pańska zostanie zrealizowana. Są oni bowiem instrumentem w realizacji boskiego przeznaczenia, czyli stworzenia fundamentalistycznej — religijnej - mesjanistycznej misji dziejowej w Kraju Obiecanym.

Tragicznie zamordowany przez Igala Amira — oszołoma religijnego premier Icchak Rabin był w roku 1967, w trakcie Wojny Sześćdniowej, szefem sztabu wojsk izraelskich, które zwróciły Macierzy uświęconą Ścianę Płaczu, Judeę i Samarię (odbitą Jordanii), Gazę (od Egipcjan), Synaj i Wzgórza Golanu.

Syn Głównego Rabina Kooka, wpływowy narodowo-religijny rabin Cwi Jehuda Kook, nadał zwycięstwu izraelskiego oręża religijną mesjanistyczną interpretację i w duchu pojęć swego wielkiego ojca uznał żołnierzy izraelskich za „osiołków” dokonujących kroku zbliżającego przyjście Mesjasza.

Narodowa Partia Religijna, religijny ruch osiedleńczy na zdobytych (popalestyńskich) terytoriach otrzymała ideologiczno-teologiczne potwierdzenie postulatów i koncepcji mesjanistycznej.

Premier Rabin zrozumiał, że wielkie zwycięstwo w Wojnie Sześćdniowej jest zwycięstwem pyrrusowym. Dokonał on dramatycznego zwrotu doprowadzając do układów z Palestyńczykami, zwanych układami z Oslo, które doprowadziły z kolei do podziału mandatowej Palestyny między Izraelem a mającym się formować w przyszłości państwem palestyńskim. Zadeklarował on również, że tzw. Wschodnia Palestyna czyli Królestwo Jordanii dojdzie do układu pokojowego z Izraelem, co wymazało ambicje prawicy izraelskiej odnośnie do terytoriów jordańskich.

Te kroki zostały przez pewne koła szowinistów mesjanistycznych uznane za zdradę i za sprzeciwienie się woli Boga według koncepcji mesjanistycznych rabinów.

Dnia 4.11.1995 roku Icchak Rabin został zamordowany w trakcie publicznego wystąpienia w Tel Awiwie.

Jedynie niezorientowani Europejczycy i nie mniej politolodzy czerpiący swe pojęcia z propagandy arabskiej, nie doceniają dramatu decyzji Ariela Szarona o opuszczeniu okupowanej Strefy Gazy i przesiedleniu do Izraela mieszkańców osiedli zamieszkałych przez farmerów, Racjonalista.pl

którzy opierają swe prawa na mesjanistycznej teologii rabina Kooka, a którzy zapominają, że żaden rząd Izraela na przestrzeni długich 38 lat nie inkorporował Gazy do Izraela pozostawiając ją na statusie ziem okupowanych, nawet w okresie rządów Menachema Begina i Icchaka Szamira, którzy swą prawicowość jakże mocno demonstrowali.

Szaron może podzielić los premiera Rabina. Służby bezpieczeństwa Izraela są świadome tego, jakże realnego niebezpieczeństwa.

Prowokacje ekstremistów prawicowych w Gazie, jak również obawa przed prowokacjami skierowanymi przeciw meczetom muzułmańskim na Świętej Górze Moriah w Jerozolimie miały już miejsce w przeszłości i czynniki wojskowe w Izraelu obawiają się, że mogą się one powtórzyć.

Tragedia takiej prowokacji może mieć nie tylko wpływ na powstrzymanie ewakuacji izraelskiej ze Strefy Gazy, lecz może być punktem zapalnym w wojnie fundamentalizmu muzułmańskiego z chrześcijańskim Zachodem, a Izrael może się stać kozłem ofiarnym religijnych oszołomów. Dziś służą w wojsku izraelskim i w administracji rządowej fundamentaliści, których świeckie partie zbliżyły do władzy i mile przygarnęły.

Ta sytuacja, którą Ataturk przewidział w odniesieniu do Turcji, jest niestety faktem nieodwracalnym w Izraelu, gdzie religijni żołnierze poddani są presji fanatycznych rabinów, którzy nakazują im zbuntować się przeciw rozkazom dowódców, utwierdzając ich w przekonaniu, że klątwa ciążyć będzie nad wykonawcami decyzji świeckiego państwa.

* * *

A jednak, gdy Ariel Szaron dokonał żelazną ręką ewakuacji Strefy Gazy, mesjanizm religijny jako ruch polityczny doznał porażki. Ale ugrupowania narodowo-religijne są świadome wagi tej wyjątkowej chwili. Stąd ich różne działania, których rezultatem stał się m.in. rozłam Likudu, partii, którą dotychczas kierował Ariel Szaron, i którą zdecydował opuścić wraz z liczną grupą swych najbliższych współpracowników, tworząc nową partię polityczną sytuującą się w centrum izraelskiej sceny politycznej. Ta ważna decyzja, o trudnych dziś do przewidzenia następstwach, zostanie poddana weryfikacji w zapowiedzianych na marzec 2006 roku przyspieszonych wyborach do parlamentu.

Jeśli w nadchodzącym czasie odważna strategia Ariela Szarona - choć jakże wielka szkoda, że już bez niego — odniesie sukces, to wątpliwa izraelska demokracja zda egzamin dojrzałości. Jeśli nadto muzułmański Harnaś oraz mesjanizm ortodoksji zostaną osłabione — to powstaną istotnie ważne przesłanki budowania wzajemnych stosunków izraelsko-palestyńskich na gruncie realiów politycznych istniejących w tym wciąż zapalnym regionie współczesnego świata.

Tekst powyższy jest dokonaną przez autora adaptacją artykułu, który wcześniej ukazał się w czasopiśmie „Kurier”, ukazującym się w języku polskim w Izraelu.

*

„Res Humana” nr 1-2/2006.

Zobacz także te strony:

[Przeciw żydowskiej ortodoksji religijnej](#)

Uri Huppert

Autor artykułu jest wybitnym izraelskim prawnikiem; urodzony w Bielsku-Białej, w 1950 r. wyemigrował do Izraela; przez wiele lat był przewodniczącym Ligi do Walki z Przymusem Religijnym w Izraelu; jest autorem wydanej w Polsce książki "Izrael na rozdrożu".

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 15-05-2006)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4776) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4776>)

Contents Copyright © 2000-2008 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.
Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl